

Vergaderjaar 2015–2016

31 793

Internationale klimaatafspraken

Nr. 157

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 juni 2016

Mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu wordt in deze brief een reactie gegeven op de aangenomen motie Dik-Faber/Klaver over een *carve-out* clause voor klimaatbeleid in bestaande en toekomstige handels- en investeringsverdragen, zoals het EU-Canada handelsakkoord (CETA) en het EU-VS handelsakkoord (TTIP) (Kamerstuk 31 793, nr. 156).

Wat betreft handels- en investeringsverdragen zet het kabinet in op het opnemen van duidelijke waarborgen voor het recht van overheden te reguleren op alle publieke beleidsterreinen, waaronder het milieu en het klimaat, zoals onder andere aangegeven in de beantwoording van Kamervragen van het lid Thieme (Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 1970).

Mede op aandringen van Nederland heeft de EU een nieuwe standaard ontwikkeld voor investeringsbescherming in TTIP, het *Investment Court System*. Deze standaard moet onderdeel vormen van alle handels- en investeringsverdragen die de EU gaat sluiten met derde landen. Het *Investment Court System* is inmiddels ook opgenomen in de handelsakkoorden tussen de EU en Canada (CETA) en de EU en Vietnam.

De EU-standaard houdt in dat een expliciete bepaling wordt opgenomen die het recht van staten tot het maken van wetgeving in het publieke

belang («right to regulate») verankert.¹ Dat betekent dat investeringsbeschermingsbepalingen ruimte blijven bieden aan staten om nationale wetgeving te maken om alle publieke belangen, niet alleen het milieu en het klimaat, te beschermen. Daarnaast bevat de tekst waarborgen dat maatregelen die in het publieke belang genomen zijn geen indirecte onteigening vormen. Ook kunnen verdragspartijen specifieke beperkingen opnemen op de verplichting van non-discriminatoire behandeling, zoals voor publiek onderwijs, watervoorziening en gezondheidszorg. De doelstelling van de motie is dus in lijn met het kabinetsbeleid.

Het uitsluiten van rechtstoegang voor specifieke sectoren biedt geen toegevoegde waarde. Een te breed geformuleerde *carve-out* zou juist kunnen leiden tot rechtsonzekerheid. Veel verschillende producten en diensten hebben immers invloed op klimaatverandering in positieve en in negatieve zin: van kolencentrales tot fietsen, en van zonnepanelen tot veel uiteenlopende vormen van vervoer. Een algemene *carve-out* zou er toe kunnen leiden dat zowel investeerders in de autosector, als investeerders in de fietsensector, geen toegang hebben tot *Investment Court System*.

Concluderend, de doelstelling van de motie is al opgevangen door het huidige beleid, waarin de beleidsruimte van staten om wetgeving te maken ter bescherming van alle publieke belangen gewaarborgd is. Een aparte *carve-out* is in die zin overbodig.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

¹ Zie artikel 2 van het EU-voorstel voor TTIP voor Investment Protection and Resolution of Investment Disputes:
«The provisions of this section shall not affect the right of the Parties to regulate within their territories through measures necessary to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, safety, environment or public morals, social or consumer protection or promotion and protection of cultural diversity.»